

Persoonlijke zorg voor dementerende ouderen

‘Zuster, zuster, ik ben mijn tas kwijt en mijn portemonnee is ook weg,’ zegt een bejaarde dame bezorgd. Samen met zeven andere bewoners leeft zij in woning 76b, een van de vier kleinschalige woongroepen voor dementerende ouderen in het Haagse woonzorgcentrum Bosch en Duin. ‘We gaan zo samen zoeken,’ stelt verzorgende Karin Geluk haar gerust, ‘hij ligt vast op uw kamer.’

Een zee aan zonlicht valt de woonkamer binnen, het is een fraaie najaarsdag. De bewoners van woning 76b aan de Scheveningseweg hebben uitzicht op een rij prachtige bomen, gehuld in bonte herfstkleuren. Maar de bewoners hebben er geen oog voor; een vrouw staart wezenloos voor zich uit, aan de muur achter haar hangt een A4-tje - vandaag is het woensdag. Een chique dame leest aan de eettafel de krant en de vrouw die zo even nog haar tas kwijt was, heeft zich in de woonkamer teruggetrokken in een gemakkelijke stoel. Haar gezicht verstopt achter haar handen, haar nagels mooi gelakt.

Ruimte voor emoties

‘De bewoners zijn zichzelf en ze mogen ook zichzelf zijn. Dementerende mensen zijn ongeremd en puur. We dringen ze niets op, ze hoeven geen vrienden met elkaar te worden en voor emoties is alle ruimte. Blij, verliefd, verdrietig, boos, het hoort er allemaal bij en ook ruzies komen voor. We laten ze even gaan en grijpen alleen in als het nodig is,’ vertelt verzorgende Karin Geluk. Samen met acht collega’s is zij verantwoordelijk voor het welzijn van de bewoners van 76b. ‘Elke >>

etage heeft een eigen team van negen verzorgenden, helpenden en gastvrouwen. Roulerend in groepjes van drie nemen we de dagelijkse zorg op ons,' aldus Geluk.

Kleinschalige zorg

Woonzorgcentrum Bosch en Duin biedt naast de traditionele zorg voor mensen met dementie sinds januari 2006 ook kleinschalige zorg. 'Vier etages van het verzorgingstehuis zijn omgebouwd tot vier aparte wooneenheden voor dementerende ouderen,' vertelt afdelingshoofd Marja Heinen. 'In elke woning is er ruimte voor acht mensen, iedereen heeft een eigen kamer met z'n eigen meubels, de badkamer wordt met een persoon gedeeld en er is een gezamenlijke woonkamer met open keuken. Daarnaast heeft elke groep een huishoudbudget voor de boodschappen. Ook het wassen, strijken en koken gebeurt op de afdeling zelf. De rode draad van deze woonvorm is dat we zorg verlenen zoals thuis,' aldus Heinen.

'Het is goed om de mensen te verwennen.'

Rust en veiligheid

In principe kan iedereen met dementie en een verpleeghuisindicatie in aanmerking komen voor een plek in een van de woningen van Bosch en Duin. Heinen: 'Het merendeel van de bewoners heeft Alzheimer of vasculaire dementie, de zwaarte verschilt per persoon maar het gaat goed samen. Wel letten we op dat mensen geen dominante gedragsstoornissen hebben, dat is namelijk niet goed binnen zo'n kleine groep.'

Leuke gesprekken

'Het verschil met de traditionele zorg is enorm,' vertelt Geluk in de woonkamer. 'Hier bepalen de bewoners grotendeels het ritme en daar passen wij onze zorg op aan. We spelen in op hun behoeften; als iemand bijvoorbeeld wil uitslapen dan kan dat gewoon.' 's Morgens ben je samen met een helpende verantwoordelijk voor de ochtendzorg. Ook in de drukste avonden is een helpende aanwezig. Zelf vind ik de ochtendzorg het mooiste moment van de dag. Ik help de bewoners met opstaan en wassen, we kiezen samen kleding uit en ik doe - als ze willen - parfum en make-up op. Ondertussen voeren we vaak leuke gesprekken, het ochtendritueel is een vrolijk en gezellig moment.' Toen Geluk nog in de traditionele zorg werkte, was er weinig ruimte voor persoonlijk contact en zorg: 'Het was vaak wassen en wegwezen naar de volgende.'

Knuffelen en kietelen

Geluk: 'In deze woonvorm is de situatie tegenovergesteld, de bewoners staan écht centraal. Ik leer de mensen goed kennen, ik weet waar ze wel en niet van houden, ik zie het als ze zich niet goed voelen, ik ken hun levensgeschiedenis en we hebben goed contact met de familie. Ik kan meepraten, troosten, met ze lachen over verliefdheden en lekker even knuffelen of kietelen. Want ook lichamelijk contact is belangrijk.' Een hele kleine bejaarde vrouw stopt even met haar rolstoel bij Geluk. 'Zuster, ik mag morgen naar huis. Naar mijn vader en mijn moeder.' Geluk lacht: 'Ja, morgen mag u naar huis en over twee weken gaan we op vakantie hè?' Geluk: 'We gaan met onze groep een weekje weg, ons eigen initiatief. Ik bereid haar alvast voor, dan kan ze wennen.'

Huishoudbudget

Aan de eettafel zitten drie dames klaar, het is bijna lunchtijd. 'Zuster, mag ik koffie?,' roept de chique dame. Gastvrouw Nicky van der Boon is vandaag verantwoordelijk voor het huishouden en brengt de vrouw koffie. 'Ik doe eigenlijk alles wat ik thuis ook moet doen. Ik verzorg het ontbijt, de lunch en kook 's avonds. Verder ben ik verantwoordelijk voor de was, ik strijk en doe via internet boodschappen bij Albert Heijn. We hebben een huishoudbudget van € 375 per week. Dankzij het persoonlijke contact met de bewoners kunnen we inspelen op wat zij lekker vinden. En hebben we geld over, dan kopen we iets extra's of we gebruiken het voor een uitje. Het is goed om de mensen te verwennen.'

Aardappelen schillen

Bewoners die nog willen en kunnen worden zoveel mogelijk betrokken bij het huishouden. Van der Boon: 'In deze groep is dat momenteel niet echt het geval. Er is een vrouw - een nieuwe bewoonster - en zij vindt het wel leuk om aardappelen te schillen.' Ook familie is altijd welkom om mee te helpen of om op bezoek te komen. En als het voor de andere bewoners te druk is, kunnen zij zich altijd terugtrekken in de kamer van de bewoner. Hoe intensief het werk ook is, Van der Boon en Geluk zouden niet meer terug willen naar traditionele zorg. Van der Boon: 'Je luistert echt naar wat de mensen willen. Ik kan hier helemaal mijn ei kwijt. Er gaat niets boven thuis, maar dit is the next best thing.' Geluk: 'Ik haal eindelijk voldoening uit mijn werk, de mensen zijn je dankbaar en nog belangrijker, ze voelen zich hier veilig.'

Woonzorgcentrum Bosch en Duin

Scheveningseweg 76
2517 KZ Den Haag
070-306 91 00
info@rzgs.nl

